

Rigsdagstidende.

1852. Forhandlingerne paa Landstinget. № 42.

Fjerde Session.

33te Møde.

Lirsdagen, d. 14. December.

(Forsl.)

S. Sørensen: Jeg deler Anskuelse med de Herrer af det ærede Thing, der have udtalt sig for det Unskelige i, at denne Sag angaaende Communalbestyrelserne, i Overensstemmelse med Grundloven, kunde blive ordnet paa eengang, men jeg skal villigt indrømme, at den høitagtede Indenrigsminister kan have havt gyldige Grunde til, ikke at bringe hele Sagen for Rigsdagen i denne Session, og i ethvert Tilfælde erkjender jeg med Tilfredsstillelse at have hørt den høitærede Ministers Udtalelse om den Interesse, han nærer for Sagen, og den Rebebonhed, med hvilken han agter at fremme den i den kortest mulige Tid. Jeg maa ogsaa udtale, at jeg aldeles samstemmer med det ærede Medlem fra Randers (Køster), som har tilkjendegivet, at det var saare onskeligt for Købstæderne at faae Valgretten der ordnet i Eighed med, hvad der her er foreslaaet for Landcommunerne. Jeg har den Erfaring, at der ikke er mindre Trang til en friere Valglov i Købstæderne, end der er paa Landet; thi, som bekjendt, udelukker i Reglen den nuværende Valglov ikke blot Embedsmændene i Købstæderne, men overhovedet alle Ikke-Borgere, hvoraaf følger, at meget ofte vil den intelligenteste Deel af en Byes Befolkning blive udelukket fra at tage Deel i Communens Bestyrelse. Jeg vilde derfor ønske, at den ærede Minister ikke vil udsætte en lignende Ordning som den, her er foreslaaet, med Hensyn til Købstæderne, at de ikke i dette Punkt skulde blive Stedbørn. Hvis det kunde lade sig gjøre, vilde jeg ansee det for meget heldigt, om Udkastet havde indeholdt en Paragraph med Hensyn til forandrede Valgbestemmelser i Købstæderne, men i ethvert Fald vil jeg meget

ønske, at denne Sags Ordning ikke maa udsættes for længe. Jeg nægter ikke, at der er andre Bestemmelser i Communalloven for Købstæderne, der ogsaa trænge til Forandring, men jeg anseer unægteligt for Diebliffet Valgvesenet for det Vigtigste. Derimod kan jeg ikke dele Anskuelse med de ærede Herrer, der have ytret Betænkelighed ved at komme frem med et saadant Forslag som det nærværende, forinden Communerens Myndighed var ordnet, enten forud eller samtidigt dermed. Det forekommer mig ikke, at der er nogen Grund til Tvivl i saa Henseende, og endnu mindre til Frygt; thi her er jo ikke Tale om, at Communerne skulde have Lovgivningsmagt, men kun om, at de skulde have en styrende Myndighed efter de bestaaende Love og Forskrifter, og det, der nærmest er Trang til i saa Henseende, er naturligtvis en Udvidelse af Communerens Ret med Hensyn til Bestyrelsen af deres Anliggender i Overensstemmelse med vor Grundlov. Hvad det foreliggende Udkast angaaer, har jeg kun nogle faa Bemærkninger at gjøre. Jeg kan ikke billige den Indstilling, som er fæet med Hensyn til Sognepræsten, idet der er foreslaaet af Udvalget, at hans Stilling til Communens Fattige og Skolevesen forbliver uforandret, og at han som Følge deraf skal have Sæde og Stemme i Sogneforstanderskabet for disse Sagers Bedkommende. Jeg kan ikke billige denne Indstilling, saavel af Hensyn til Communen som af Hensyn til Præstestanden. Præstens Deeltagelse som regeringsvalgt Medlem i Sogneforstanderskabet i disse de 2 vigtigste Sager forekommer mig at være ligefrem i Strid med vor Grundlovs Bestemmelser, der udtaler, at Communerne selvstændigt skulde styre deres Anliggender. Men deraf følger, mener jeg, ligefrem, at Ingen skal have Deel i denne Bestyrelse, uden at han er valgt af de vedkommende Statteydere eller